

**INICIJATIVA ZA DONOŠENJE ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O FISKALNIM
SISTEMIMA („Službene novine FBiH“, broj: 81/09)**

Član 1.

Član 5. glasi:

(1) Obaveza iz člana 4. stav 1. ne odnosi se na:

- a) samostalnog poljoprivrednog proizvođača, u slučaju prodaje vlastitih poljoprivrednih proizvoda na pijačnim tezgama i porodičnom poljoprivrednom gazdinstvu,
- b) vlasnika samostalne zanatske radnje, u slučaju prodaje vlastitih proizvoda umjetničkog i starog zanatstva i domaće radinosti na pijačnim tezgama i sličnim objektima,
- c) banke i osiguravajuća društva,
- d) energetska, komunalna, telekomunikacijska i druga preduzeća koja naknadu za prodatu robu, odnosno pružene usluge naplaćuju ispostavljanjem računa o obračunu potrošnje preko mjernih instrumenata (električna energija, gas, grijanje, voda, telefon i dr.),
- e) poštanske aktivnosti i prijevoz i isporuku poštanskih pošiljki,
- f) obavezno socijalno osiguranje,
- g) djelatnost vjerskih organizacija,
- h) umjetničko i književno stvaralaštvo i scensku umjetnost,
- i) rad umjetničkih ustanova,
- j) djelatnost biblioteka,
- k) djelatnost arhiva,
- l) djelatnost muzeja,
- m) prodaju preko automata,
- n) djelatnost čistača cipela i nosača
- o) djelatnosti obrazovanja (predškolsko, osnovno, srednje i visoko).

(2) Lice na koje se ne odnosi obaveza u smislu stava 1. ovog člana, a istovremeno obavlja i djelatnosti koje nisu izuzete, odnosno oslobođene od obaveze evidentiranja prometa preko fiskalnih uređaja i prijenosa podataka preko terminala do servera PU u smislu stava 1. ovog člana, dužno je svaki pojedinačni promet prilikom obavljanja tih djelatnosti registrovati preko fiskalnih uređaja, kao i prenijeti podatke preko terminala do servera PU.

(3) Izuzetno od st. 1. i 2. ovog zakona, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine može svojom

Odlukom, a na prijedlog Ministra, polazeći od specifičnosti određene djelatnosti, odrediti i druge djelatnosti koje ne podliježu obavezi evidentiranja prometa putem fiskalnih sistema.

U članu 5. stavu 1. iza tačke o) dodaje se nova tačka p) koja glasi: „prometi dobara na veliko“.

Objasnenje

Prema Zakonu o fiskalnim sistemima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 81/09) propisana je obaveza evidentiranja svakog pojedinačno ostvarenog prometa preko fiskalnih uređaja u veleprodaji.

Argumente protiv fiskalizacije u veleprodaji navest ćemo u nastavku:

1. Fiskalizacija u veleprodaji ne postoji u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu, stoga je neophodno pristupiti **harmonizaciji propisa na nivou BiH**, kako se ne bi narušavao princip ravnopravnosti poslovnih subjekata u jedinstvenom tržišnom sistemu jedne države.

Poslodavci u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu se nalaze u povlaštenom položaju u odnosu na poslodavce iz FBiH i donošenjem različitih zakonskih rješenja ne omogućavaju se fer i jednaki uslovi poslovanja za privredne subjekte na teritoriji čitave države BiH.

U praksi se pojavljuje situacija da unutar jedne kompanije koja ima predstavništvo u FBiH i RS-u moraju da se poštuju različiti propisi, u zavisnosti u kojem entitetu kompanija posluje.

Shodno tome, kompanija koja ima predstavništvo u oba entiteta, u FBiH je obavezna da ima fiskalne uređaje u veleprodaji, dok u RS-u obaveza posjedovanja fiskalnih uređaja u veleprodaji ne postoji.

2. Uporedno pravna analiza zakonodavstava zemalja okruženja i svijeta pokazuje da fiskalizacija u veleprodaji ne postoji.

Niti jedno zakonodavstvo država u svijetu, kao što su: Argentina, Brazil, Bugarska, Kina, Kipar, Grčka, Mađarska, Italija, Kenija, Litvanija, Makedonija, Malta, Crna Gora, Poljska, Rumunija, Rusija, Srbija, Španija, Turska, Ukrajina ne poznaje obavezu posjedovanja fiskalnih uređaja u veleprodaji.

Od zemalja Evropske Unije jedina država koja propisuje obavezu fiskalnih uređaja u veleprodaji je Hrvatska. Međutim, važno je istaći da Hrvatska ovu obavezu propisuje samo u slučajevima kada se računi plaćaju gotovinom.

Imajući u vidu zakonsko rješenje Republike Hrvatske treba ukazati na činjenicu da je u FBiH prema Uredbi o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem („Službene novine FBiH“ br. 72/15 i

82/15) zabranjeno plaćanje i naplaćivanje proizvoda u trgovini na veliko u gotovom novcu i shodno tome fiskalizacija u veleprodaji je apsolutno nepotrebna.

3. Ukidanjem fiskalizacije u veleprodaji neće se narušiti finansijska disciplina i stepen naplate PDV-a, što pokazuje praksa zemalja koje su je ukinule.

Prilikom prometa u veleprodaji prodavac izdaje kupcu poreznu fakturu odmah prilikom preuzimanja robe kako je navedeno u članu 55. Zakona o PDV-u, a sadržaj fakture je propisan Pravilnikom o primjeni Zakona o PDV-u. Faktura se izdaje u najmanje dva primjerka od kojih jedan zadržava prodavac, a drugi kupac. I jedan i drugi su dužni da navedenu fakturu proknjiže u svom knjigovodstvu. Račun se plaća žiralno, te ne postoji nikakva mogućnost da se navedeni promet ne prikaže.

4. Troškovi kojima su izloženi poslodavci po osnovu fiskalizacije u veleprodaji, poput nabavke fiskalnih uređaja, održavanja, tehničkog pregleda, te mnogi drugi prateći troškovi predstavljaju klasični parafiskalni namet.

Prema podacima iz Porezne uprave Federacije BiH broj fiskalnih uređaja u veleprodaji je oko 8.000.

Na osnovu izvršene analize troškova nabavke i drugih pratećih troškova opterećenje na godišnjem nivou iznosi između pet i osam miliona konvertibilnih maraka.

5. Fiskalizacija u veleprodaji dovodi do problema sa raspodjelom prihoda po osnovu indirektnih poreza, jer je ovakvo zakonsko rješenje u suprotnosti sa Zakonom o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 44/03, 52/04, 34/07, 49/09 i 32/13).

Prema članu 21. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH raspodjela prihoda po osnovu indirektnih poreza vrši se prema krajnjoj potrošnji. Obzirom da mjesto veleprodaje ne mora biti ujedno i mjesto krajnje potrošnje dolazi do problema sa raspodjelom.

6. Da je potrebno ukinuti fiskalne uređaje u veleprodaji slažu se i Uprava za indirektno oporezivanje BiH i Poreska uprava FBiH i ne vide nikakav razlog zbog kojeg se ne bi prihvatila inicijativa UP FBiH.

Jedino se predstavnici Ministarstva finansija FBiH ne slažu sa ovom inicijativom, ali nemaju argumentaciju kojom bi opravdali obavezu posjedovanja fiskalnih kasa u veleprodaji.

Iz svega navedenog jasno je da ovakvo zakonsko rješenje u FBiH predstavlja još jedno u nizu opterećenje za poslodavce.

Neophodno je da vlast shvati značaj Inicijative UP FBiH i pristupi unaprijeđenju i poboljšanju poslovnog ambijenta u FBiH.